

MEER INTERACTIE NODIG

De Centres of expertise (CoE) en Centra voor innovatief vakmanschap (CiV) hebben als doel een toonaangevende, excellente 'leer-werk-onderzoeks-omgeving' te bieden, met een directe interactie tussen student, docent en bedrijfsleven. Maar daarvoor is eerst meer duidelijkheid nodig over wie wat doet binnen de aan chemie gerelateerde centra. Tijd dus voor een overzicht.

Tekst: Emma van Laar

In de Centres of expertise (CoE; hbo) en Centra voor innovatief vakmanschap (CiV; mbo) werken ondernemers, wetenschappers, docenten en studenten samen aan het bevorderen van de kwaliteit van het technisch onderwijs. Deze publiek-private samenwerkingsverbanden zoeken aansluiting op de regionale kennisinfrastructuur door zich te richten op één of meerdere Topsectoren. Door samen te werken en te durven experimenteren ontstaan nieuwe opleidingsconcepten die zorgen voor innovatief vermogen, die bestaande opleidingen versterken en die studenten motiveren om voor techniek te kiezen.

(Top)onderwijs, toegepast onderzoek en om-, bij- en nascholing zijn binnen de centra nauw verbonden. Deze wisselwerking tussen onderwijs, onderzoek en praktijk daagt betrokkenen uit het maximale uit zichzelf te halen. Studeren, onderzoeken en werken in een omgeving met docenten, onderzoekers en ondernemers leidt studenten op het hoogste niveau op. Deze kwaliteits-slag verschaft de centra een aantrekkelijk, wervend karakter, dat tevens méér studenten aantrekt. Met een focus op toepassing van kennis leveren de CiV's en CoE's een belangrijke bijdrage aan het op gang brengen en versnellen van innovaties. Ondernemers brengen vraagstukken, kennis en technologie in, en krijgen kennis en uitvoeringscapaciteit terug om de vraagstukken om te zetten in nieuwe producten. De missies van de verschillende CoE's en CiV's zijn vergelijkbaar: opleiden van adequate professionals voor de toekomstige arbeidsmarkt, het borgen en verspreiden van ken-

nis en het bijdragen aan innovatie. De CoE's zetten in op praktijkgericht onderzoek en bij CiV's staat interactie met het werkveld centraal. Hoewel de insteek van de centra overeen komt, richten ze zich op hun eigen focusgebied en profileren zij zich daarbinnen.

Afstemmen

Tijdens de bijeenkomst die de Topsector Chemie en het Platform Bèta Techniek op 19 november organiseerden voor alle CoE's en CiV's binnen of grenzend aan de chemie, bespraken de centra het onderwijsaanbod, de mogelijkheid modules en faciliteiten te delen, afstemming en samenwerking met het bedrijfsleven en positionering. De belangrijkste doelstelling van de centra komt overeen: het bieden van een toonaangevende, excellente 'leer-werk-onderzoeks-omgeving' met een directe interactie tussen student, docent en bedrijfsleven. De interactie met het bedrijfsleven verdient nog extra aandacht. Veel bedrijven zijn onbekend met de centra of weten niet waar ze moeten zijn voor bepaalde vraagstukken en projecten. De centra hebben behoefte aan betere omschrijving van de competentieprofielen van de toekomstige werknemers, om in het onderwijs te betrekken. Ook de onderlinge afstemming tussen de centra is in ontwikkeling en wordt afgetaast. Samenwerking om tot een hoger niveau te komen is het streven. De eerste stappen worden gezet. Aangezien er sprake is van concurrentie om leerlingenaantallen en mogelijk ook van bedrijfsopdrachten, moet de samenwerking goed begeleid worden. ■

COE/CIV CHILL**CHEMELOT CAMPUS, GELEEN**

Chemelot Innovation and Learning Lab (CHILL) is een samenwerking tussen SABIC, DSM, Leeuwenborgh Opleidingen, Arcus College, Zuyd Hogeschool en Universiteit Maastricht. Focusgebieden zijn proces-technologie en *life and materials sciences*. Naast opleiden ligt de focus op het oplossen van bedrijfsvraagstukken.

www.chilllabs.com

Chemelot
Innovation and
Learning Labs

COE BIOBASED ECONOMY (BBE)**ZUIDWEST-DELTA**

Avans Hogeschool (penvoerder) en Hogeschool Zeeland zetten in op de transitie naar een *biobased economy*. Focusgebieden zijn: secundaire metabolieten, biopolymeren, water-technologie en biobased energie. Deze zelfstandige CoE is verbonden met het CBBE. Afspraak is dat ongeacht waar het vraagstuk van ondernemers binnenkomt, het doorge-sluist wordt naar de instelling die de vraag of opdracht het beste kan aannemen.

www.coebbe.nl

CIV POLYMERS, COATINGS EN COMPOSITIEN ZWOLLE

Een partnership tussen toonaangevende bedrijven, Deltion College en Windesheim, innovatieplatforms en overheden. De activiteiten richten zich op projecten in het veld van polymeren en coatings. Het streven is het bieden van een inspirerend platform voor het werken met kunststoffen in al zijn facetten.

www.deltion.nl/civ

CENTRE FOR BIOBASED ECONOMY (CBBE) WAGENINGEN

Een samenwerking tussen een aantal hogescholen en Wageningen Universiteit richt zich op kennistransitie tussen de vooral 'groene' onderwijsinstellingen, het bedrijfsleven en andere kennisinstellingen. Hierbij staat onderwijs centraal en kunnen kennisvragen van bedrijven beantwoord worden.

www.cbbe.nl

COE MAINPORT INNOVATION**ROTTERDAM**

Gevestigd op de RDM Campus en initiatief van Hogeschool Rotterdam. Deze CoE focust zich op innovatie in de procesindustrie, logistiek en maritieme innovatie. Het streven is om de wensen en ideeën vanuit bedrijven en onderwijs te verbinden. In de nabije toekomst zal een (gedeeltelijk) 'groene ingenieur' afgeleverd worden.

www.rdmcampus.nl

CIV PASSIE VOOR BIOBASED WEST-BRABANT

ROC West-Brabant zet binnen deze CiV in op drie actielijnen: de instroom en bekendheid met biobased vergroten, modules ontwikkelen en met bedrijven gezamenlijke projecten voor studenten opzetten en faciliteiten delen. Ook werknemers kunnen worden (bij)geschoold.

CIV IJ5LAB**NIJMEGEN**

Een publiek-private samenwerking van de ROC's Rijn IJssel en de Leijgraaf, bedrijven en de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) op het gebied van chemie en biotechnologie. Hierdoor profiteren bedrijven en laboratoriumopleidingen van elkaars kennis en expertise.

www.ij5lab.nl

CIV PROCESTECHNIEK EN MAINTENANCE RIJNMOND

Samenwerkingsverband tussen het Albeda College, ROC Zadkine, het Scheepvaart- en Transport College en zo'n veertig bedrijven verenigd binnen Deltalinqs. Het centrum heeft twee onderwijslocaties, Brielle (processtechniek) en de RDM Campus (maintenance). De focus ligt op het opleiden van jonge operators en onderhoudstechnici.

www.stc-group.nl, www.albeda.nl, www.zadkine.nl, www.maintenancecollege.nl en www.procescollege.nl

COE SMART POLYMERIC**MATERIALS ZWOLLE/EMMEN**

Deze samenwerking tussen Hogeschool Windesheim en Stenden (penvoerder), sinds kort werkzaam onder de naam Green PAC (met tevens iLAB- en COCI-status), richt zich op het genereren van hoogwaardige kennis op het gebied van polymeren en vezels door de samenwerking met hoog innovatieve bedrijven.

www.greenpac.eu

Green.PAC

Polymer Application Centre

COE ANALYTICAL SCIENCES (CEAS) NIJMEGEN

Dit samenwerkingsverband tussen de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) en Coast (Comprehensive Analytical Science and Technology) verzorgt onderwijs in analytische chemie voor getalenteerde studenten en professionals. Zoals het *Analytical Sciences Talent Programme* (ASTP), waaraan inmiddels 58 studenten uit heel Nederland deelnemen. CEAS fungeert als loket voor vragen van het mkb. Het onderwijs, verzorgd door hoogleraren en bedrijfsleven, is ook geschikt voor docenten.

www.ti-coast.com/astp
www.ce-as.nl

